Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2605

Vragen van het lid **Wassenberg** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het jaarlijks uitzetten van korhoenders op de Sallandse Heuvelrug die vervolgens een hongerdood sterven* (ingezonden 12 april 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Dam** (Economische Zaken) (ontvangen 24 mei 2016).

Vraag 1
Bent u bekend met het feit dat de komende vijf jaar jaarlijks 25 korhoenders uit Zweden worden uitgezet die moeten voorkomen dat deze zeldzame heidevogel voorgoed verdwijnt van de Sallandse Heuvelrug?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Wat vindt u ervan dat de korhoenders die hier eerder zijn uitgezet van de honger stierven, omdat door het zeer hoge stikstofgehalte nauwelijks nog insecten aanwezig zijn en dat de toekomstige hoenders hetzelfde lot wacht, omdat het gebied nog onvoldoende hersteld is?

Antwoord 2
Met het Natuurpact (2013) is de verantwoordelijkheid voor het natuurbeleid bij de provincies neergelegd. Gedeputeerde staten van Overijssel dragen zorg voor het behoud en herstel van de gunstige staat van instandhouding en de bescherming van het korhoen op de Sallandse Heuvelrug. De gedeputeerde staten hebben besloten tot bijplaatsing van Zweedse korhoenders om de volgende redenen.
Bijplaatsing van Zweedse korhoenders op de Sallandse Heuvelrug in 2012 en 2013 heeft aangetoond, dat de dieren goede overlevingskansen hebben en succesvol bijdragen aan voortplanting. De sterfte vanwege voedseltekort betrof de kuikens van de bijgezette dieren en niet de bijgezette volwassen dieren. Het korhoen is opgenomen als doelsoort in het ontwerpbeheerplan Natura 2000 en herstelmaatregelen moeten leiden tot duurzame verbetering

[1] De Twentsche Courant Tubantia, Nieuwe «Zweedse injectie» voor Twentse korhoenders, 5 april 2016.

ah-tk-20152016-2605
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2016

en vergroting van het leefgebied van het korhoen, waarin ook voldoende voedsel beschikbaar komt voor de korhoenkuikens. Met bijplaatsing van korhoenders wordt gepoogd de periode naar een kwalitatief goed leefgebied te overbruggen.
De ervaring bij een aantal projecten in Europa heeft geleerd, dat als deze soort eenmaal is verdwenen het (tot op heden) niet lukt om hem succesvol te herintroduceren, als gevolg van zijn specifieke (dispersie)gedrag. Bijplaatsing bij een bestaande kernpopulatie van korhoenders blijkt wel succesvol.

Vraag 3
Hoe verhoudt het uitzetten van korhoenders, zonder dat er een adequaat voedselaanbod is, zich tot de wettelijke taak van de overheid om de natuur en de dieren die er leven te beschermen?

Antwoord 3
Nederland heeft de verplichting om voor de instandhouding van de soort de naar aantal en oppervlakte meest geschikte leefgebieden aan te wijzen. De maatregelen om korhoenders bij te plaatsen moeten gezien worden als een uiterste poging om daarmee te voldoen aan de Europese verplichting.
Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 4
Deelt u de mening dat eerst de natuur en biodiversiteit moeten herstellen en dat het uitzetten van dieren voordat de natuurwaarden hersteld zijn de omgekeerde weg is? Zo ja, bent u bereid het uitzetten van de Zweedse korhoenders een halt toe te roepen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4
Ik ben niet bereid om het bijplaatsen van Zweedse korhoenders een halt toe te roepen. Het beleid ten aanzien van het korhoen is een verantwoordelijkheid van de provincie, waar ik niet in wil treden. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 is besloten tot het bijplaatsen van de korhoenders als overbrugging om te voorkomen dat de populatie uitsterft in de periode totdat de herstelmaatregelen aan het heidebiotoop ook voor het korhoen het gewenste effect hebben.

Vraag 5
Deelt u de mening dat het zeer verontrustend is dat hoge concentraties stikstof een sterke negatieve invloed hebben op het aantal insecten op de Sallandse heuvelrug? Zo ja, deelt u de mening dat de stikstofuitstoot drastisch dient te worden verminderd en dat inkrimping van de veehouderij, als grootste uitstoter van stikstof, daarbij onvermijdelijk is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
Ja. Voor het in 2013 definitief aangewezen Natura 2000-gebied Sallandse Heuvelrug is een gebiedsanalyse programmatische aanpak stikstof (PAS) opgesteld. Met de ondertekening van de PAS hebben gedeputeerde staten zich verbonden aan de wettelijke plicht tot uitvoering van de in de gebiedsanalyse opgenomen maatregelen. Indien het maatregelenpakket zoals in de PAS gebiedsanalyse is aangegeven wordt uitgevoerd, dan worden de doelen zoals gesteld in het aanwijzingsbesluit op middellange termijn gehaald.

Vraag 6
Bent u het eens met gedeputeerde Hester Maij, die in de Twentsche Courant Tubantia toerisme en economie als redenen noemt om dieren in de natuur uit te zetten, ook als die dieren ten dode zijn opgeschreven door het ontbreken van voldoende insecten als voedsel?

Antwoord 6
Voor de redenen voor de gedeputeerde staten van Overijssel om Zweedse korhoenders bij te plaatsen verwijs ik u naar het antwoord op vraag 2.

Vraag 7
Hoe gaat u voorkomen dat uw plan om de Nederlandse natuur toegankelijker en aantrekkelijker te maken door de natuur beter af te stemmen op de wensen van recreanten ten koste gaat van de natuur en de dieren die in die natuur leven?

Antwoord 7
Een van de uitgangspunten van de rijksnatuurvisie is dat natuurlijke processen goed samengaan met gebruik en beleving en dat economie en natuur van elkaar profiteren. Bedrijven houden steeds meer rekening met natuur en biodiversiteit – groen ondernemerschap – uit welbegrepen eigenbelang. De kwaliteit van natuur heeft daarin een spilfunctie. Op de Sallandse Heuvelrug wordt met behulp van zonering in tijd en ruimte gewerkt om een evenwicht te krijgen tussen de mogelijkheden voor recreanten om te genieten van het natuurschoon in het gebied en de behoefte aan rust die een deel van de aanwezige soorten nodig heeft.